



**BORIS FILAN**

**Klimtův polibek**

Román o lásce. Co nás nezabije,  
to nás přizabije.

Boris Filan  
KLIMTŮV  
POLIBEK



Boris Filan  
KLIMTŮV  
POLIBEK

**slovar**

Copyright © 2009 Boris Filan  
Translation © 2015 Jan Krůta  
Czech edition © 2015 Nakladatelství Slovart

All rights reserved

Tato knížka je fikce. Všechny postavy jsou vymyšlené a nemají se žijícími osobami nic společného. Místa a události jsou popisovány s autorskou licencí a nemusí odpovídat geografickým a historickým faktům.

Děkuji za pochopení.

B. F.



Sultán Orhan zařídil, aby jeho právě narozené dcerce dávali do mléka a poté do jídla malé dávky jedu. Postupem času byly jedovaté i její sliny a její polibek byl smrtelný. Měl v plánu vdát ji za syna nepřátelského sultána a tak ho zavraždit. Princezna vyrostla v krásnou pannu. Seznámili ji s princem a ona se do něj zamilovala. Přiznala se mu, že je jedovatá. Řekla mu, že ji může vidět, ale dotýkat se jí nesmí. Princ odpověděl, že jestliže je jed její součástí, miluje ho také. Objal ji, políbil, hltal její nahořklé sliny a zemřel. Princezna požádala, aby ji pochovali s ním.





Adam se do Silvie zamiloval ve třinácti letech. Chodil do stejné školy jako ona, do vedlejší třídy. Vůbec netušil, že takové děvče žije. Ani nemohl, byla dokonale utlumená. Kdyby byla lampou, tak by byla stažená na ten nejmenší plamínek, jaký se ještě dokáže udržet. Ve věku, kdy se na sebe dospívající děčka pokoušejí upozornit účesem, oblečením, děvčata namalovanýma očima, červenými nehty, rty, dokázala Silvie zázrak – byla fakticky neviditelná. Děla-la to vědomě, byla bojovník na tajné frontě. Od dětství po ní šli. Tajný soud nad ní v její nepřítomnosti vynesl nej-přísnější trest.

O tom však Adam neměl potuchy. Ani ostatní spolu-žáci a většina učitelů. Ale ti, kteří měli patřičné informa-ce, se k děvčeti chovali jako k modle tajné sekty, jako k vy-volené. Na začátku jejích problémů se staly takové vážné a „dospělé“ věci, že by je Adam nedokázal pochopit a oce-nit, ani kdyby mu bylo sto let. Důvody, proč se Silvie mu-sela stát neviditelnou, byly jako ocelová deska obrovského lisu. Silvie byla odsouzena k promyšlenému, mučivému rozdrčení. Nejdokonaleji fungující státní organizace v so-cialistickém Československu, která rozhodovala o životě a smrti tisíců lidí, měla za úkol Silvii zničit. Ne jednou ra-nou, ale postupně, pomalu, bolestivě, důkladně. Silvie si nesměla nic oblébit, sebrali by jí to. Nemohla v ničem vy-niknout, zakázali by jí to. Nesměla se nikam přihlásit, ne-přijali by ji tam. Anebo přijali, aby ji vzápětí vyloučili. Ne-mohla nikam chtít, nepustili by ji tam. Měla jedinou, celkem mizivou šanci přežít: když se dokáže schovat do nej-menší komůrky, když proklouzne nejužší škvírkou. Nic

nechtít, nikoho nemilovat, nikam se nechtít dostat. Jestliže měla přežít, musela zmizet. Být co nejušednější, nezajímavá, nenápadná. Zatím se jí to dařilo téměř dokonale.

Adam s nejlepším kamarádem Petrusem byli v Divadle hudby. Na programu byl večer nahrávek kytaristy Paca de Lucíi. Většinu času jim na malé plátno promítali jen Pacovu soustředěnou tvář a ruce hrající na kytaru. Ale chvílemi tyto obrazy vystřídal černobílé diapozitivy, dokumentární záběry z koncertů a nahrávání: Paco u mikrofonu, zvukaři, muzikanti z kapely. Adam s Petrusem seděli v nepohodlných malých křeslech, v místnosti jich bylo asi třicet a jen půlka byla obsazená. Adam si říkal, že oni s Petrusem vypadají jako z Pacovy družiny. Jeden druhému se moc nepodobali, ale měli hodně společného. Všechny nedostatky ospravedlňovalo jejich mládí, osmnáct let. Oba měli husté vlasy až na záda. Adam jen mírně vlnité, Petrus odedávna kudrnaté.\* Měli jemné, ale už ne dětské obličejce. Vypadali jako dva mladí oholení vlci. Petrus byl vysoký, ale měl nesportovní postavu. Nosil zranitelné brýle s kulatým kovovým rámem a za jejich skly měl moudré hnědé sametové oči. Celkový dojem kořenil jemný knírek. Adam byl vyšší, trošku shrbený a tmavší, působil agresivnějším dojmem. Měl husté černé vlasy, pokožku i v zimě jakoby opálenou, hnědé oči, naivnější než Petrusovy, oválnou tvář a jizvu ve tvaru písmene S pod levým okem. Vypadal jako indický tenisový junior po autohavárii. Krátký čas měl v ulici přezdívku Cikán, ale neujala se, protože tam bylo hodně pravých Romů.

Adam a Petrus byli v mnohém rozdílní, ale jaksi se spolu rýmovali: oblečením, způsobem řeči, gesty, tím, jak viděli věci okolo sebe a jak je interpretovali. Když někdo poznal nejprve jednoho, později tomu druhému řekl: „Jako bych tě už někdy slyšel. Mluvíš jako Adam.“ Ane-

---

\* Petrus tvrdil, že se mu vlasy začaly kroutit po prvním sexu. A že pokud do té doby nevyjadají, po posledním se mu opět narovnejí.

bo: „Mluvíš přesně jako Petrus.“ Nebyla to náhoda. Od páté třídy spolu seděli v jedné lavici. Společně chodili do fotografického kroužku v Domě pionýrů Klementa Gottwalda. Celé hodiny trávili na dvoře a hráli fotbal na malé branky nebo při basketbalu. Kromě ping-pongu nikdy nehráli proti sobě. Za celý život se nikdy nepohádali. Petrus říkal, že je to podezřelé, že něco není v pořádku. Ale že je o tom škoda mlčet. A oni nemlčeli, stále si měli co povídat.

Paco de Lucía právě poskytoval rozhovor mladé španělské novinářce. Jeho ukázky měly titulky: *„Když je vaším stimulem hlad, je vymyšlení nových věcí snadné. Ale když je vaším záměrem být dobrým kytaristou, pokud možno nejlepším, je to mnohem komplikovanější, protože duše je nenasytná; žaludek se nasytí snadno, ale duše ne.“*

Po programu šli k Adamovi. V jeho pokoji při svíčke poslouchali Richieho Heavense, povídali si o tom, co Paco povídal o žaludku a o duši. Podle Petrusa hrál geniálně, ale v rozhovoru machroval. Adam Paca de Lucíu bránil. „To, jak říkal, že po dlouhém čase slyšel v rádiu hrát slušně nějakého chlápka a potom zjistil, že je to on sám – to nemělo chybu.“

„Jasně. Ať je skromný ten, kdo má být na co skromný. Paco ať je neskromný.“

Do vyčerpání se dohadovali o tom, kdo je momentálně nejlepší kytarista na světě. A po kytaristech přešli na basketbalisty. Vypili hodně ruské vodky a vykouřili dvě krabičky cigaret. Velký popelník ve tvaru pneumatiky byl královským zdrojem zápachu. Cigaretové nedopalky z něj vylézaly jako červi. Ve dvě v noci Petrus nakonec zívá a smířlivě řekl: „Když jsme to minule nevyřešili opilí, tak to dneska střízliví určitě nevyřešíme.“

„My přece jsme opilí,“ namítal Adam.

„Ale ne dost!“ rozhodl Petrus, na druhý pokus vstal z měkkého křesla a vyšel z místnosti. Možná šel do koupelny, možná na toaletu, možná už odešel pryč. Adam ho

nemusel vyprovázet, jeho nejlepší kamarád byl u nich jako doma.

Po chvíli však Petrus ještě jednou nakoukl do pokoje a řekl pomalu: „Měl jsi pravdu, opilí jsme dost, ale ani tak to dnes nevyřešíme. Dobrou noc!“

Ráno Adama vzbudil telefon. Jedno zvonění, dvě, tři – a dost. Zřejmě volala máma. Za chvíli zavolá znovu. Adam otevřel okno a uviděl mrakodrapy, které ve tmě vypadaly jako nádherné kosmické rakety připravené ke startu. Byl to velký plakát, který koupil za stovku na burze jako noční New York. Ve skutečnosti to byl záběr na noční Hongkong, ale Adam svůj omyl zjistil až později v Americe. Měl rád svůj pokoj, zdědil ho po svém otci i s psacím stolem a knihovnou plnou knih. Téměř celý Shakespeare, kompletní Hemingway, Camus, hodně Rusů, Dostojevský, Tolstoj, Čechov. Když se od nich otec odstěhoval, nechal si Adam vymalovat stěny pokoje na modro, aby chladily. Dvěře měl z vnitřní strany celé oblepené prázdnými krabičkami od cigaret Marlboro. Říkal tomu *izolace proti socialismu*. Mezi knihami se klaněla gumová postavička vousatého mužička s turbanem na hlavě. Byl to talisman letecké společnosti Air India, který dostal jeho strýček Bohuš od indické letušky, prý za dobré služby. Uprostřed knihovny byl na provázku zavěšený beznohý a bezruký Ježíš Kristus. Adam ho našel na Ondřejském hřbitově na hromadě smetí mezi suchými větvemi, rozbitými láhvemi a polámanými rameny křížů, určitě pocházel z nějakého zrušeného hrobu. U okna stála skříňka s velkými zásuvkami a na ní gramorádio značky Tesla. Na volné stěně byl připevněn zmenšený basketbalový koš s kulatou deskou. Adam spal na váleňdě v rohu proti dveřím. U postele měl připravený malý oranžový míč, který po probuzení vždy hodil směrem na koš. To, jestli trefil, nebo se míč odrazil, byla první věštba toho dne. I teď chytil míček do ruky jako pomeranč, namířil, udělal pohyb, jako by chtěl hodit, ale neudělal to. Ten den neměl náladu na věštby.

Telefon začal zvonit znovu. Adam s potěšením zjistil, že spal oblečený, a tak jen vstal a přešel do předsíně. Byla to máma.

„Čau, Nini, tady Zozo,“ řekl Adam jejich tajné heslo.

„Čau, Zozo, tady Nini,“ odpověděla máma. „V tuzexu konečně dostali zboží. Volala mi paní *Viškterá*. Schovala ti dvoje *vždyť víš co*.“

„Proboha, mami, proč z toho děláš konspiraci?“

„Některé věci se do telefonu nikdy neříkají.“

„Tak proč mi je voláš?“ znervózněl Adam jako vždycky, když s mámou telefonoval.

„A jak ti to mám povědět? Peníze máš, *víš kde*.“

„Vím,“ zavrčel Adam a chtěl zavěsit.

„Ještě to nepokládej,“ předběhla ho máma. „Dobře si ty kalhoty vyzkoušej. Aby nebyly malé a moc dlouhé! Ohrnuté je nosí už jen gádžové.“

„Ano. Končím, tvá Máňa,“ řekl Adam, a ještě než sluchátko položil do vidlice, slyšel její slabnoucí hlas, jako kdyby máma odcházela někam hluboko do lesa: „A poděkuj paní *Viškteré*. Že ji moc pozdravuju.“

Adam položil sluchátko a rukama nad ním naznačil, jak by mámu zaškrtil. Ale byl rád, že mu zařídila ty texasky. Čekal na ně už druhý rok. A v čemkoli jiném se cítil úplně nemožný.

Dostal chuť na čaj. Nasypal do plechového vajíčka plnou lžičku a zalil ho horkou vodou. Měl rád v šálku s čajem polostín. A barvu, kterou do vody postupně vypouštějí čajové lístky. A červenohnědý, jakoby podzimní kal, který se postupně usazuje na dně. Při čaji řešil stejné důležité otázky jako každý den: *jak se ohodit, co kde uzobnout, s kým se setkat*.

Kolem oběda si Adam koupil od starší ženy pod bránou na Gorkého ulici bony.\*

---

\* Bony byly papírové poukázky, které lidé dostávali místo valut a v tuzexu se používaly jako platidlo.

U prodejny tuzex postávalo celý den několik starších žen, které vypadaly jako bezdomovkyně. Měly na sobě neforemné obnošené kabáty a v jejich velkých kapsách schované československé koruny a tuzexové nákupní poukázky. Lidé těm ženám říkali *vekslačky*. Nenáviděli je, ale potřebovali je. Petrus tvrdil, že to nejsou opravdové baby, ale maskovaní fyzlové. Kousek od starých žen hlídkoval příslušník Veřejné bezpečnosti v uniformě. Vypadalo to, že dohlídí, aby se nešmelilo s valutami, ale ve skutečnosti dával pozor, aby obchod probíhal hladce a nerušeně.

Když přišlo do tuzexu zboží, stála před prodejnou dlouhá řada lidí. Byli zamračení, neklidní a podráždění. Před chvílí ilegálně koupili bony. Mohli je za to zavřít. Bony mohly být falešné. A nebyli si jistí, jestli přišlo to zboží, po kterém toužili. A když přišlo, nemuselo ho přijít tolik, aby se dostalo na každého. Naplňovaly je touha, strach, nenávist a pocit viny, až se z nich vypařovaly všemi póry. Lidé čekající hodiny v řadě na nedostatkové zboží vydávali natrpklý a kyselý zápach. Společné ponížení je odtlačovalo od sebe jako souhlasné póly dvou magnetů, ale prostor a situace je nutily se tisknout jeden na druhého a spojovat svoje negativní vlny. Po půlhodině stání v takové řadě Adam cítil, že se rozpadá jako chléb ve vodě. Že se drolí na drobečky. Chtěl utéct, ale touha mít po dvou letech nové, těžko dosažitelné kalhoty ho udržela na bojišti.

V zásobování Československa se vždy něco zaseklo. Jednou nebylo v obchodech koření, potom toaletní papír, stále byly problémy s masem a jižním ovocem. Ale nakonec se ty problémy vyřešily, stát obchody jakýmsi zázrakem na čas zásobil. Texasky, japonské televize anebo italské pračky nemusely přijít nikdy. To byl bonus, odměna, hrozinka. Texasky opět jednou dorazily a lidé si je museli utrápeně a poníženě vystát. Někteří čekali zbytečně, na každého se nedostalo. Adam měl kalhoty schované pod pultem na jméno. Znepokojovala ho však značka. Moh-

ly to být *Rifle*, to by nebylo nejhorší, ale ani nejlepší. *Lee* by byly katastrofa. *Levi's*, to by byl ráj. *Levisky* mu nejlíp sedly a v pomyslném žebříčku originálních džín neohroženě kralovaly.

Adam zmítaný pochybnostmi, nenávistí, netrpělivostí a chvějivou nedočkavostí vystál tu odpornou řadu. Když se konečně dostal z ulice do prodejny, viděl na regály, v nichž byly podle velikostí naskládány poklady z modré látky. Byl by si nechal useknout malíček, jestli to nejsou *Levi's*. Suprové kalhoty starého *Leviho Strausse*. Dobré znamení.

Dostal se až k pultu. Celý čas si přísahal, že prodavačce neřekne ani slovo, ale ona ho pozdravila očima. Nechtě její přihrávku přijal a řekl, že děkuje a že ji máma pozdravuje.

„Zlatá paní, tvoje maminka. Pro ni kdykoli cokoli,“ odpověděla prodavačka v modrém plášti a ti z řady, kteří to slyšeli, zesmutněli, protože to nepatřilo jim. Adam odevzdal prodavačce připravené bony a ona mu podala plastovou kartičku a kalhoty v papírové tašce. Bylo to tak složitě vymyšlené, aby zákazníci neutíkali s nezaplaceným zbožím. Předtím si někteří odnesli *texasky*, *blůzky* a *svetry* do kabinky, tam si je oblékli, natáhli na ně svoje staré šaty a odkráčeli s úlovkem jako by nic. Nedávno byly v odděleních zavedeny zálohové kartičky, které potom u pokladny platily jako bony. Kalhoty tak ještě nebyly *Adamovy*, kdyby mu neseděly, nemusel si je vzít. V prodejně panovala atmosféra mezi rentgenovou kabinkou a výslechem na policii. Adam si šel *texasky* vyzkoušet do kabiny tvořené konstrukcí z kovových trubek a hadrovými stěnami. Nenáviděl, když se musel při zkoušení vyzout, svléknout si svoje kalhoty, bosý skákat na jedné noze po starém linoleu a potom v zašlém zrcadle zkoumat, jestli mu *džíny* sedí. Kabinka byla tak těsná, že do sebe přes látkovou stěnu stále naráželi s někým, kdo stejně vrávoravě zkoušel vedle. *Adamovi* byly kalhoty v pase dobře, ale trochu del-



ší. Aspoň si je bude moci na spodním okraji vyhrnout. Nevěděl, zda má být rád, že mají poklopec na knoflíky. Vypadalo to dobře, ale po čase se dírky vytahaly a člověk pořád chodil s rozepnutým poklopcem. Vyšel z obchodu zpocený, jako kdyby běžel maratón. Cítil, že i on vydává nakyslý zápach jako ostatní nakupující. V takové situaci si vždycky vzpomněl na rozhovor mezi matkou škrkavkou a její zvědavou dcerkou. Malá škrkavka chce vědět, jak vypadá louka (něco krásného, zeleného, plného voňavých květů, motýlů a včel), jak vypadá moře (spousta slané vody plné barevných ryb a na hladině plavou bílé lodě) a co je to slunce (velká žhavá koule, která svítí na louky i na moře, hřeje a dává život). A potom se zeptá: „Maminko, proč tedy žijeme v téhle hnusné vlhké díře?“ „Protože je to naše vlast, dcerko,“ odpoví jí maminka.

Adam si pral koupené texasky ve vaně. V takových novoučkových kalhotách se nemohl ve škole ani v klubu objevit. Všechno, co si na sebe Adam a jeho kamarádi oblékli, muselo působit otrhaně a obnošeně. Teď kalhoty amerických zlatokopů usilovně drhnul tvrdým kartáčem, aby ze stehů částečně odstranil sytě modrou barvu. Voda ve vaně se zabarvila do inkoustova.

Texasky byly šité ze zázračného materiálu. Namočené vypadaly jako z černého plechu. Snesly drsné zacházení. Adam dřel látku kartáčem nejmíň dvacet minut. Potom kalhoty zavěsil na šňůru v koupelně a každou čtvrt hodinu chodil pozorovat pohádkovou přeměnu. Hnusná tmavá barva mokrých texasek se pomalu měnila na nádhernou berlínskou modř, na švestkově modrou, na námořnickou modř, a jak ztrácela vlhkost, byla stále měkčí a útulnější. Postupně prošla všemi odstíny modré barvy, jaké ve vesmíru existují. A ke konci byla většina látky dokonale texaskově modrá, ale na vyšoupaných stehnech byly celé plochy nebesky světlemodré, která přecházela až do bílé, ale tak jemně, jako kdyby do mléka spadla pomněnka. Adam miloval svoje nové vydrhnuté kalhoty, jako mají lidi

rádi svého psa nebo kočku. Texasky byly jeho domov, jeho druhá (možná i krásnější) kůže. Byl šťastný, že žije v době, kdy je může mít. Poslouchal legendy o tom, jak si je starší kluci dávali šít z maďarské džínoviny. Podle fotografií v rakouských katalogích je pro celé město vyráběl starý krejčí Dietrich. Jedny takové dala máma ušít i Adamovi. Byly z látky měkké jako hadr a obě nohavice se kroutily do opačných směrů. Adam si je oblékl jednou, uviděl se v zrcadle – vypadal jako z ústavu pro mrzáčky – a už je na sebe nikdy nevzal. To, co měl teď, byly originální levisky. Americké. Vydrbal z nich všechn ten socialistický smrad, kterým nasákly v Tuzexu.

Když už byly kalhoty vlhké jenom v pase a na spodním okraji, oblékl si je na nahé tělo, aby na něm doschly. Za tu půlhodinu Adama obepnuly a získaly definitivní tvar. Jen tak naboso, do půl pasu nahý, se v předsíni postavil před vysoké zrcadlo. V džínách nevypadal jako cikán, ale jako indián. Ze tří prstů pravé ruky vyčaroval kolt, přikrčil se v kolenou, levou rukou jistil palbu a přitom napodobil zvuk výstřel: „Tch! Tch!“, načež vyfoukl z pomyslné hlavně kouř. Nemohl se ubránit pocitu, že mu nové levisky sluší.

Adamova máma si zakládala na tom, že má vynikající vkus. A ještě o hodně víc na pověsti kultivované dámy. Adam jednou vpozdvečer nečekaně vešel do kavárny Reduta. Osvětáři tam měli podnikovou zábavu. Všichni stáli v kruhu, tleskali do rytmu a máma tancovala s choreografem Mikim Sivým americký rokenrol tak divoce, že jí dlouhé blond vlasy i kostkovaná zvonová sukně litaly až ke stropu. Adam na ni zakřičel: „Mami, takhle tancuje dáma?“ A ona mu odpověděla: „Ano, synu, rokenrol takhle!“ Byli si s mámou nesnesitelně blízci.

V noci, když už Adam spal, to máma nevydržela. Vkradla se do synova pokoje, sebrala texasky, zahnutý kus na obou nohavicích odstříhla a okraje starostlivě obroubila na šicím stroji. Adam si druhého dne vůbec ničeho nevšiml.

Každý, kdo viděl Silviinu matku poprvé, řekl: „To je hezká ženská.“ Její tvář se vyznačovala trošku unavenou krásou, poznačenou kolem úst dvěma vráskami z velkého úsilí působit za každé situace důstojně a spokojeně. Paní Poláková byla středně vysoká, tmavovlasá, měla klidné pohyby. Husté černé vlasy nosila vyčesané do složitého uzlu s velkou vyfoukanou vlnou. Jen nedávno opustila přístav čtyřicítky; bylo zvláštní, že ačkoli měla sytě černé vlasy, působily, jako by byly prošedivělé (což nikdy nebudou, protože bude do konce života nosit stejný účes a nechá si vlasy barvit na stejný odstín). Hovořila klidným hlasem, pěknou slovenštinou, v níž bylo celkem vzadu slyšet slabý sladký košický přízvuk. Tak jako ona vypadalo v Bratislavě mnoho žen s maďarskými předky. Měla nádhernou hlavu a celou horní polovinu těla, ale od pasu dolů byla rozšířená jako šachová figurka. Oblékala se elegantně a střídmě. Vždy měla na sobě to, co se v jejích kruzích považovalo za oblečení vhodné pro dámu. Kostýmy, blůzky, dlouhé sukně, střevíce na nízkém podpatku, flaušové kabáty s velkou broží na klopě. Dávala si velký pozor, aby to vše působilo elegantně, ale ne příliš luxusně. Záleželo jí na tom, co o ní lidé říkají, chtěla, aby ji považovali za silnou a spokojenou, ale skromnou. Možná proto, že cítila, co si myslí – že svoji válku prohrála. Byla rozhodnutá přesvědčit všechny o opaku. „Ještě jsem neskončila!“ říkala nepřejícníkům pohledem, účesem, vonavkou i držením těla. Věřila, že dokáže splnit svoje plány, i kdyby měla zbourat Berlínskou zeď. Podřídila tomu každou svoji myšlenku, všechny síly a schopnosti. Zakázala si pochybovat o sobě i o manželovi. Kdyby její plán nevyšel, zhrotil by se jí celý svět. Ale možná by se jí potom žilo lépe a určitě klidněji.

Když vypnula jejich starý ruský televizor, zůstávala uprostřed obrazovky světlá skvrna, která se pomalu zmenšovala z velikosti pětikoruny na mizející flíček. Pozorovala ji a s neurčitou touhou ji chtěla zadržet, chápala ji jako existenci lidského vztahu v tmavém vesmíru, který neú-

prosně zhasíná. A do konečků prstů se jí vkrádaly jehličky úzkosti.

Silvie si mohla připsat na konto jedno křehké vítězství. Po nekonečných rozhovorech a rozepřích paní Poláková souhlasila, že ji pustí s Adamem do Jugoslávie. Nejraději by měla dceru celé prázdniny doma, ale cítila, že když teď Silvii dovolenou s Adamem zakáže, dítě se jí vzepře. Možná tam pojede i navzdory zákazu, a už ji nikdy nedostane zpátky pod kontrolu. Toho se paní Poláková obávala nejvíc, otevřeného konfliktu, jímž by dceři umožnila, aby jejich nekonečný spor ukončila tím nejhorším možným způsobem – odchodem z domu. Jediná možnost, jak si ji udržet, bylo souhlasit tak, aby její souhlas byl zároveň nesouhlasem. Paní Poláková věděla, že už nemůže prohru odvrátit, a tak se rozhodla, že problém dlouhodobě využije ve svůj prospěch. Nejdřív se bude vzpírat, vystupňuje napětí, nechá se porazit a potom s důkladným zdůrazněním vlastní bolesti a zoufalství povolí. Už předem se jí vybavovaly věci, o nichž s jistotou věděla, že je udělá, ale jako kdyby je udělal někdo jiný. Drobné akty krutosti. Neospravedlnitelné lži. Malá poranění. Hádky. Její dcera může odjet za cenu velké vděčnosti, kterou v pravou chvíli zúročí. Protože pokud Silvie skutečně odcestuje s Adamem do Jugoslávie, matku čekají vážné komplikace se srdcem, možná i hospitalizace. Silvie musí odejít tak, aby litovala, že se vzbouřila. Paní Poláková chtěla mít všechno, co tím rozhodnutím ztratila, okamžitě nazpět. Bála se konzultovat problém s manželem. Polák by nesouhlasil, ale co on v Mnichově věděl, jaké to je žít se zamilovanou osmnáctiletou dcerou, které společně pohnojili život?

Potřebovala si s někým promluvit, aby v sobě uvolnila napětí a přenesla alespoň část zodpovědnosti na někoho jiného. Rozhodla se oslovit sestru, které odmalíčka přezdívali Mimi. Mimi byla z obou sester mladší, ale vdávala se dřív. Vzala si velkého laskavého muže, který tehdy právě končil